4 F. ind.

ANSELMO MORICHINIO

EQVITI PIANO

ET IN ROMANA CVRIA ADVOCATO

FRATRI DVLCISSIMO

CAROLVS ALOISIVS S. R. E, PRESB. CARDINALIS

EPISCOPVS AESINATIVM

S. P. D.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/anselmomorichini00mori

Aesium heri liqui, et Planinam tendere ad arcem (1)
Me iuvit, florescit ubi mea villula, frater.
Hic satis ampla domus, Benedicti hic inclyta proles
Incoluit (2), statuitque Patri de more sacellum.
Ergo vere novo vix pinguia prata virescunt
Corporis effractas vires animunque relaxo,
Sepositis tandem curis, ac otia quaero.
Scire cupis quid agam, mihi quis sit temporis ordo?
Ecce sub auroram strato consurgo, Deoque
Vota fero primum, dein Hostia sancta litatur.
Undique, campano turris vix personat aere,
Agricolae sacro intersunt humilesque coloni.
Nullus adest dives; placet huic requiescere lecto
Neve frui iucundo mane salubribus auris.
Infelix! terit ipse levi sua tempora somno.
Pocula, ut est moris, mihi matutina parantur:

(1) Pagus ad IX millia passuum ab Urbe Aesina, qua haec occidentem spectat.

(2) Non procul a pago, de quo supra, in amoenissimo collis jugo, sita est villa Cardinalis Episcopi Aesinatium, sedes olim ac ditio Abbatis a S. Benedicto.

Tosta faba et trita est, regio quam Mexica mittit,
Exsectae copulantur arundinis indica mella.
Marmore sternuntur bina haec, agitata cylindro
Pressaque miscentur repetitis nisibus : una
Fit massa, in speciem laterum durata, calenti
Solvitur hinc unda, versatur turbine ligni
Dentibus excisis et spumea pocula complet.
Cinnama misceri parcas et aromata, si vis
Ne calidus ventrem et praecordia torreat humor.
Delibes suctu, mellitaque crustula iungas.
Potio quam nostro dulcis, quam grata palato !
Quin etiam capiti fesso stomachoque salubris.
Nam bene tu memoras, frater, quum viscera morbus
Torqueret gravior, fastidit et improba febris
Quosque cibos, illam tantum non respuit aeger.
Indica si mihi cordi est potio, non ego sodes
Planini spernam collis tua munera, Bacche :
Coecubo enim dulci antefero veterique phalerno
Et numeris generosa meis et lenia tollam.
Sed iam ferre pedem ruris per aprica viarum
Mens avet, et peragrans auras captare tepentes.
Mollia namque vocant et rore nitentia prata.
Ergo Planinam iuvat aut descendere ad arcem,
Finitimi aut facilem Marcelli scandere clivum (1),
Unde oculus visu late circumspicit agros
Florentes, vallesque cavas, atque oppida celsis
Addita verticibus : parte ac quae vergit ad ortum

(1) Podium S. Marcelli, oppidulum prope Arcem Planinam.

Adriaci vada salsa maris, quaeque adspicit austrum
Summa Apennini iuga, quae te, maxime vatum (1)
Ausoniae, sensere, sacro cum carmine cantas,
Vel quos supplicia excruciant flammaeque perennes,
Vel quos exercent purganti carcere poenae,
Quosque Deus vocat ad superos ut pace fruantur.
Haec loca dum relego cari comitantur amici,
Doctus Ioannes rethor qui fingit alumnos (2)
Artibus ingenuis, dulcissima pignora, nostri
Spem gregis; aut Ioseph barba ac virtute decorus
Magni Francisci mihi devinctissima proles (3);
Aut Sanctes ritus callens moresque sacrorum (4).
Planinam quod si lubeat percurrere villam
Ordinibus positis hinc inde virentia praebent
Ridentem myrteta viam: si fulgidus axe
Sol micat ardenti patulis caput obtegit umbris
Multa arbos longi digestaque fornicis instar.
Hic quoque si placeat dabitur considere fesso.
Sed mage grata foret tecum mea villula, frater,

(1) E domo rusticationis Eminentissimi Cardinalis Episcopi procul apparet occidentem versus, bifurcum Catriae Montis fastiginm, quo secessit Dantes Aligherius, ut in Camaldulensium solitudine Divinam Comaediam absolveret.

(2) Rev. Dom. Joannes Hannibaldi in Seminario Episcopali Rhetorices Professor.

(3) P. Joseph Fidelis Camers, jam Praefectus in Conventu Aesino Sodalibus Barbatis, quibus a parvo cucullo nomen ductum, atque in Episcopali Seminario Professor.

(4) Rev. D. Sanctes Procicchiani in Cathedralis Ecclesiae Capitulo Beneficiarius, et apud Auctorem Ceremoniarum magister.

Si vacet, et magnam te forte negotia Romam
Deseruisse sinant; pergas huc quaeso parumper;
Oh quam, te veniente, animus solabitur aeger!
At tamen haud doctis furor mea tempora chartis,
Nunc levibus versor studiis, nunc seria tracto.
Namque verenda manu persaepe volumina verso
Quae Deus inspirat; vel quae clarissima mundi
Lnmina doctores graii aut scripsere latini.
Mente modo recolo dudum iuvenilibus annis
Quae mihi deliciae fuerunt tua carmina, Flacce,
Vel tua, docte Maro, mihi quo non carior alter.
Hora tamen mediae cum praeterlapsa diei est
Extimulat venter frugali accumbere mensae.
Hic mihi pulmenti patina est et fercula tantum
Bina, et trina ullus si forte advenerit hospes,
Vernantes herbae, lectique ex arbore fructus,
Mollia fraga iugis qua tempestate rubescunt.
Post haec somniculo iuvat indulgere per horam,
Ut fessas reparem vires: nam tardior aetas
Ecce venit, decies seni volvuntur et anni.
Inde sacerdotum praestat cecinisse diurnas
Nocturnasque preces; veniam exorare necesse est,
Et pacem quum tanta premant incommoda vitae.
Quandoquidem crudele iugum, crudelia iussa
Perferimus, patriae mendaci urgemur amore,
Hinc italus nobis, haud barbarus imminet hostis.
Desero dein aedes rursus, comitesque requiro
Ut comi fruar alloquio et solamen apricae
Sit mihi dulce viae. Quamque, o Sanctissima Virgo,

Aediculam struxit pietas peto. Poplite flexo
Vota fero supplex, florum et munuscula pono (1).
At iam stat revocare gradum sedemque subire.
Nam caput occuluit sol, nox ruit humida coelo.
Expletis iterum precibus, tandem inter amicos
Chartas, quoque die mundi quae facta retexunt,
Perlegimus, variasque vices animo haud tamen aequo.
Omnia enim turbis miscentur et omnia luctu.
Saevit ubique agitatque faces immitis erymnis,
Spreta heu relligio! sacris deserta ministris
Templa Dei passim spoliis viduantur avitis;
Pellitur et claustris virgo. Loca dedecus urbis
Turpia cuique patent. Florenti vere iuventus,
Indignor referens! studiis raptatur iniquis
Progenies italis vitiosior. O Bona Mater,
O Virgo, o fer opem; roseis sic vota corollis,
Nectimus orantes extremo vespere: sic te
Prosequimur precibus. Sed iam, dulcissime frater,
Finis epistolii sit, finis namque diei.

Calendis maiis anni MDCCCLXIV.

(1) Aequo prope intervallo a Podio S. Marcelli et Arce Planina, Aediculam Dei Genitrici Sacram Auctor erigendam curavit.